

**MYOTIS IKONIKOVI OGNEV, 1911 ȘI NYCTALUS
LEISLERI KUHL, 1818 (CHIROPTERA) SPECII NOI
PENTRU FAUNA MOLDOVEI**

N. VALENCIUC

Cercetările faunistice mai vechi (2), (3), (10), (11), (12), (13), sau cele mai noi (1), (4), (7), (8), (14), (15), (16), ne arată că din cele 28 de specii de chiroptere semnalate pînă acum în fauna României, numai 9 au fost întîlnite și pe teritoriul Moldovei.

Prin prezenta lucrare completăm lista speciilor de chiroptere cunoscute în această parte a țării cu încă două specii.

1. *Myotis ikonikovi* Ognev, 1911. Semnalată o singură dată în fauna țării noastre (4) la Sinaia în 1950, este cea mai mică specie a genului. Singurul exemplar pe care-l avem în colecție a fost capturat la 23 iulie 1968 în interiorul unei cămări din localitatea Dumitrești, jud. Vrancea (leg. I o n I.).

Din punct de vedere morfologic această specie seamănă foarte mult cu *Myotis mystacinus* cu deosebirea doar că are dimensiuni mai mici.

Urechea este mai scurtă decît la *M. mystacinus*; întinsă înainte nu depășește vârful botului. Marginea anterioară a pavilionului urechii este recurbată, iar scobitura de pe marginea posterioară este slab exprimată. Vîrfurile pavilionului este rotunjit. Tragusul se ridică pînă la jumătatea înălțimii pavilionului și se îngustează uniform.

Blana, pe partea superioară a corpului, are culoarea brun închisă și doar vîrfurile perilor au o nuanță mai deschisă. Partea inferioară a corpului este gri-alburie datorită vîrfurilor perilor care au o culoare mult mai deschisă decît baza acestora.

Membrana aripilor se prinde de baza degetului exterior. La baza pîntenului se întinde o epiblemă îngustă. Pîntenul este ceva mai lung decît marginea liberă a membranei interfemorale.

Coada relativ lungă, dar nu mai lungă decît corpul.

Craniul mic. Curbura liniei superioare a profilului în sectorul fronto-nazal, bine exprimată. Distanța interorbitală ceva mai mare decît distanța dintre caninii superiori. Al doilea premolar mic superior

(P²), mai mic decât jumătatea înălțimii primului. Al doilea premolar mic inferior (P₂) mai mic decât primul premolar, dar nu mai mic decât 1,5 ori.

Pentru completarea descrierii de mai sus dăm în continuare o serie de măsurători privind unele variabile corporale și craniene.

Date metrice.

a. corporale :

1. Lungime cap-trunchi	38,3 mm
2. Lungime ureche	11,4
3. Lungime antebraț	31,5
4. Lung. mc. 3 + lung. deget. 3	51,4
5. Lung. mc. 4 + lung. deget. 4	40,5
6. Lung. mc. 5 + lung. deget. 5	38,2
7. Lungime tibie	13,3
8. Lungime coadă	33,2

b. craniene :

1. Lungime totală	13,2
2. Lungime condilo-bazală	12,3
3. Lungime șir superior dinți	5,0
4. Lățime	6,9
5. Distanță între caninii sup.	3,2
6. Lățime zigomatică	7,7
7. Distanță interorbitală	3,3
8. Lungimea mandibulă	13,4

Deși specia este prezentă în fauna U.R.S.S. (5) și în fauna Bulgariei (citată după (4), ca și alți cercetători, considerăm că este absolut necesară clarificarea poziției sistematice. Nu se cunoaște încă variabilitatea în sinul speciei. Necunoscându-se granițele acesteia nu se cunosc adevăratele relații, din acest punct de vedere, între *M. mystacinus* și *M. ikonikovi*.

Am înscris această specie ca nouă pentru fauna Moldovei conducându-ne după afirmațiile altor autori ca M. Dumitrescu (4) sau Gromov și colab. (5) chiar dacă V. Hanak (6), în urma cercetărilor făcute, afirmă că exemplarele din România și Bulgaria sînt de fapt exemplarele cele mai mici care aparțin lui *M. mystacinus mystacinus*.

2. *Nyctalus leisleri* Kuhl, 1818.

În Europa această specie este rar întâlnită. La noi în țară a mai fost citată. (3), (12), (13).

La data de 14 IV 1970 am capturat un exemplar (♂) într-o scorbură din localitatea Tg. Ocna județul Bacău.

Dimensiunea corpului în cadrul familiei este mijlocie. Urechile sînt scurte, late și cu pielea groasă. Marginea posterioară a pavilioanelor

mai îngust la bază decît la vîrf. Aripile sînt înguste și ascuțite la vîrf. Al treilea metacarp mai lung cu 8,5 mm decît al cincilea. Membrana aripilor se prinde de metatars. Coadă este mai scurtă decît corpul. Blana este deasă și mătăsoasă, castaniu roșcată pe partea dorsală și mai deschisă pe partea ventrală. Baza perilor este mult mai închisă la culoare decît vîrfurile acestora.

Craniul, în partea facială, este lat și masiv fără să prezinte curbura fronto-nazală. Nu prezintă creasta sașgitală. Arcadele zigomatice larg desfăcute. Tăietura nazală lată și adîncă ajungînd pînă în dreptul liniei care unește marginile anterioare ale premolarilor mari (P^3).

Dintele premolar mic superior (P^1) este relativ dezvoltat și împins spre interiorul șirului de dinți și deși ușor înclinat spre canin, poate fi ușor văzut între acesta și P^3 , dacă se privește craniul, din profil.

Date metrice

a. corporale :

1. lungîme cap-trunchi	67,0
2. Lungime ureche	13,4
3. Lungime antebraț	43,2
4. Lung. metacarp 3 + lung. deg. 3	80,3
5. Lung. metacarp 4 + llung. deg. 4	66,1
6. Lung. metacarp 5 + lung. deg. 5	48,2
7. Lungime tibie	16,8
8. Lungime coadă	41,5

b. craniene :

1. Lungime totală	
2. Lungime șir superior dinți	5,7
3. Distanța dintre caninii superiori	5,7
4. Distanța interorbitală	5,1
5. Lungime mandibulă	11,5

MYOTIS IKONIKOVI OGNEV, 1911 et NYCTALUS LEISLERI, KUHL, 1818 (CHIROPTERA), ESPÈCES NOUVELLES POUR LA MOLDAVIE

Résumé

L'auteur signale la présence dans la faune de Moldavie de deux espèces de Chiroptères et en fait une description sommaire, accompagnée de données métriques corporelles et craniennes.

BIBLIOGRAFIE

1. BARBU P., BOLDOR ST. și POPESCU A., 1957, *Eptesicus serotinus* Schreb. in *fauna de chiroptere a Republicii Populare Române*. An. Univ. C. I. Barbu, București, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025.

(P²), mai mic decât jumătatea înălțimii primului. Al doilea premolar mic inferior (P₂) mai mic decât primul premolar, dar nu mai mic decât 1,5 ori.

Pentru completarea descrierii de mai sus dăm în continuare o serie de măsurători privind unele variabile corporale și craniene.

Date metrice.

a. corporale :

1. Lungime cap-trunchi	38,3 mm
2. Lungime ureche	11,4
3. Lungime antebraț	31,5
4. Lung. mc. 3 + lung. deget. 3	51,4
5. Lung. mc. 4 + lung. deget. 4	40,5
6. Lung. mc. 5 + lung. deget. 5	38,2
7. Lungime tibie	13,3
8. Lungime coadă	33,2

b. craniene :

1. Lungime totală	13,2
2. Lungime condilo-bazală	12,3
3. Lungime șir superior dinți	5,0
4. Lățime	6,9
5. Distanță între caninii sup.	3,2
6. Lățime zigomatică	7,7
7. Distanță interorbitală	3,3
8. Lungimea mandibulă	13,4

Deși specia este prezentă în fauna U.R.S.S. (5) și în fauna Bulgariei (citată după (4), ca și alți cercetători, considerăm că este absolut necesară clarificarea poziției sistematice. Nu se cunoaște încă variabilitatea în sinul speciei. Necunoscându-se granițele acesteia nu se cunosc adevăratele relații, din acest punct de vedere, între *M. mystacinus* și *M. ikonikovi*.

Am înscris această specie ca nouă pentru fauna Moldovei conducându-ne după afirmațiile altor autori ca M. Dumitrescu (4) sau Gromov și colab. (5) chiar dacă V. Hanak (6), în urma cercetărilor făcute, afirmă că exemplarele din România și Bulgaria sînt de fapt exemplarele cele mai mici care aparțin lui *M. mystacinus mystacinus*.

2. *Nyctalus leisleri* Kuhl, 1818.

În Europa această specie este rar întilnită. La noi în țară a mai fost citată. (3), (12), (13).

La data de 14 IV 1970 am capturat un exemplar (♂) într-o scorbură din localitatea Tg. Ocna județul Bacău.

Dimensiunea corpului în cadrul familiei este mijlocie. Urechile sînt scurte, late și cu piele groasă. Marginea posterioară a pavilioanelor este rontujită și se termină aproape de colțurile gurii. Tragusul

mai îngust la bază decât la vîrf. Aripile sînt înguste și ascuțite la vîrf. Al treilea metacarp mai lung cu 8,5 mm decât al cincilea. Membrana aripilor se prinde de metatars. Coada este mai scurtă decât corpul. Blana este deasă și mătăsoasă, castaniu roșcată pe partea dorsală și mai deschisă pe partea ventrală. Baza perilor este mult mai închisă la culoare decât vîrfurile acestora.

Craniul, în partea facială, este lat și masiv fără să prezinte curbura fronto-nazală. Nu prezintă creasta sașitală. Arcadele zigomatice larg desfăcute. Tăietura nazală lată și adîncă ajungînd pînă în dreptul liniei care unește marginile anterioare ale premolarilor mari (P^3).

Dintele premolar mic superior (P^1) este relativ dezvoltat și împins spre interiorul șirului de dinți și deși ușor înclinat spre canin, poate fi ușor văzut între acesta și P^3 , dacă se privește craniul, din profil.

Date metrice

a. corporale :

1. lungime cap-trunchi	67,0
2. Lungime ureche	13,4
3. Lungime antebraț	43,2
4. Lung. metacarp 3 + lung. deg. 3	80,3
5. Lung. metacarp 4 + lung. deg. 4	66,1
6. Lung. metacarp 5 + lung. deg. 5	48,2
7. Lungime tibie	16,8
8. Lungime coadă	41,5

b. craniene :

1. Lungime totală	
2. Lungime șir superior dinți	5,7
3. Distanța dintre caninii superiori	5,7
4. Distanța interorbitală	5,1
5. Lungime mandibulă	11,5

MYOTIS IKONIKOVI OGNEV, 1911 et NYCTALUS LEISLERI, KUHL, 1818 (CHIROPTERA), ESPÈCES NOUVELLES POUR LA MOLDAVIE

Résumé

L'auteur signale la présence dans la faune de Moldavie de deux espèces de Chiroptères et en fait une description sommaire, accompagnée de données métriques corporelles et craniennes.

BIBLIOGRAFIE

1. BARBU P., BOLDOR ST. și POPESCU A., 1957, *Eptesicus serotinus* Schreb. in *fauna de chiroptere a Republicii Populare Române*. An. Univ. „C. I. Parhon” București, s. St. Nat., nr. 15.

2. BARRET-HAMILTON, 1910, *Mag. Nat. Hist.* T. VIII, seria 5, p. 294.
3. CALINESCU R., 1931, *Mamiferele României*. Imprimeria națională București.
4. DUMITRESCU M., ORGHIDAN T. și TANASACHE J., 1962-63, *Răspîndirea chiropterelor în R.P.R.* Lucr. Institut. de Speol. „E. Racoviță” București. I-II.
5. GROMOV J. M., GUREEV A. A., NOVICOV G. A., SOCOLOV I. I., STRELKOV P. P., CIANSKI K. K., 1963, *Mlecopitaliusche faună SSSR, ciasti I*, Moscova-Leningrad.
6. HANAK V., 1965, *Zur systematik der Bartfledermaus Myotis mystacinus Kuhl 1819 und über das vorkommen von Myotis ikonikovi Ognev, 1912 in Europa*. Acta Soc. Zool. Bohemoslov. T. 29, nr. 4.
7. IONESCU V., 1961, *Contribuții la studiul liliecilor (Chiroptera) din Republica Populară Română*. Stud. și Cercet. de Biol. s. Biol. anim. T. XIII, nr. 2.
8. IONESCU V., 1968, *Date biometrice și zoogeografice asupra unor specii de lilieci (Ord. Chiroptera) din Moldova*. Lucr. Stat. de Cercet. Biol. Geol. și Geograf. „Stejarul” nr. 1.
9. LANZA B., 1959, *Fauna d'Italia, Mammalia*. Bologna 4.
10. MATSCHIE P., 1901, *Über rumänische Säugethäre*. Sitz. Ber. Ges. natur. Fr. Berlin.
11. MEHELY L., 1900, *Monographia Chiropterarum Hungariae*. T. XI Budapesta.
12. MILLER G., 1912, *Catalogue of the Mammals of Western Europe exclusive of Russia in the collection of the British Museum*. London.
13. PASZLAWSZKY J., 1918, *Fauna Regni Hungariae*.
14. VALENCIUC N. și ION I., 1965, *O specie de chiropter nouă pentru Moldova Myotis mystacinus Kuhl*. An. Univ. „Al. I. Cuza” Iași. T. XI, fasc. 1.
15. VALENCIUC N. și ION I., 1967, *Barbastella barbastellus Schreb. 1774, specie nouă de chiropter pentru Moldova*. An. Univ. „Al. I. Cuza” Iași. T. XIII fasc. 2.
16. VALENCIUC N. și ION I., 1968, *Plecotus austriacus Fischer 1829 (Mammalia, Chiroptera) prezent în fauna României*. An. Univ. „Al. I. Cuza” Iași. T. XIV, fasc. 1.

Primit : 6.XI.1970

Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași
Catedra de Zoologie